

# **Закон за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество**

## **Информация**

**Откриване / Приключване:** 02.03.2016 г. - 16.03.2016 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #1940-K

**Област на политика:** Правосъдие и вътрешни работи

**Тип консултация:** Закон

**Вносител:** Министерски съвет и неговата администрация

**Тип вносител:** Национално

---

С Решение № 230 от 9 април 2015 г. Министерският съвет прие Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2015-2020 г. Като водещ приоритет е изведено противодействието на корупцията по високите етажи на властта. Акцент в стратегията е реформата на институционалната рамка в областта на превенцията и противодействието на корупцията, насочена към по-голяма ефективност и по-добра координация между съществуващите органи и звена. Ключова мярка в рамките на приоритет „Изграждане на ефективна система от антикорупционни органи и звена“ е създаването на единен независим антикорупционен орган. Друга важна мярка е предвидената реформа на декларациите за имотно състояние и конфликт на интереси в рамките на приоритет „Противодействие на корупцията по високите етажи на властта“.

Проектът на Закон за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество е разработен в изпълнение на тези мерки, предвидени в Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2015 – 2020). Той дава законодателен израз на идеите, залегнали в стратегията, и отговаря на необходимостта от създаване на по-ефективен механизъм за противодействие на корупцията по високите етажи на властта, потвърдена и в препоръки, съдържащи се в докладите на Европейската комисия за напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка. В последния мониторингов доклад приемането на законопроекта е оценено като „ключов тест“ в областта на противодействието на корупцията за 2016 г.

## **Отговорна институция**

**Отговорна институция**

## Министерски съвет и неговата администрация

Адрес: София, бул. "Княз Александър Дондуков " № 1

Електронна поща: [gis@government.bg](mailto:gis@government.bg)

### Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

### Полезни връзки

Съвет за административната реформа - <https://strategy.asapbg.com/bg/advisory-boards/203/view>

### Документи

#### Пакет основни документи:

[3.2. Приложение - вер. 1.0 | 25.03.2016](#)

[3.1. Становище на "Сдружение на пострадалите имуществено от недобросъвестността на Община Кюстендил", получено по ел. поща \(25.03.2016 г.\) - вер. 1.0 | 25.03.2016](#)

[Становище на Програма "Достъп до информация", получено по ел. поща \(17.03.2016 г.\) - вер. 1.0 | 17.03.2016](#)

[Становище на Българския институт за правни инициативи, получено по ел. поща \(17.03.2016 г.\) - вер. 1.0 | 17.03.2016](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

[Закон за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество - вер. 1.0 | 02.03.2016](#)

---

#### Консултационен документ:

---

#### Справка становища:

---

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Gergana Jouleva (16.03.2016 19:29)

Становище на Програма достъп до информация по проекта за закон

Програма достъп до информация изпраща на Министерски съвет становище по проекта на Закон за предотвратяване на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество. Становището е достъпно на интернет адрес:

[http://store.aip-bg.org/stanovishta/2016/Stnovishte\\_PDI\\_Zakon\\_Anntikorupzia.pdf](http://store.aip-bg.org/stanovishta/2016/Stnovishte_PDI_Zakon_Anntikorupzia.pdf)

Тук публикуваме препоръките обосновани в становището:

### III. ПРЕПОРЪКИ

3.1. Смятаме за абсолютно необходимо да бъде извършен и публикуван необходимият анализ на прилагането на трите закона, които се отменят, както и да се обсъди информацията и становището на ангажираните с прилагането им държавни органи.

3.2. Да се въведат принципите на прозрачност, откритост, достъпност, отчетност, които са признати в международноправната уредба и в Закона за администрацията /чл.2, ал.1/.

3.3. Да се обособят поотделно превантивните и репресивните мерки, респ. процедури и отговорности за противодействие на корупцията, с цел методологична чистота и ефективно прилагане.

3.4. Да се възстанови общодостъпността на декларациите, подавани от държавните служители, които не заемат висши публични длъжности, или да се обоснове изключението от публикуване, като се посочат ясни критерии.

3.5. Да се обоснове необходимостта от създаване на един държавен орган на мястото на три съществуващи, като се анализират и идентифицират слабостите в работата им и се формулира ясно преодоляването им чрез единния орган. Да се регламентира организационната му структура по-подробно от наличните текстове.

3.6. Да не се урежда материя, която се отнася към друг тип законодателство и други правоотношения и конкретно – към Закона за съдебната власт /ЗСВ/. Където е необходимо, да се предложат изменения и допълнения в ЗСВ. Да не се замества изцяло уредбата по Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

3.7. Да отчете необходимостта от защита на личните данни на лицата, които попадат в предмета на закона, и да се създадат съответните законови гаранции.

3.8. Да се продължи общественото обсъждане с оглед обема на проекта за закон и необходимостта от съществени промени на основата на анализ на прилагането на съществуващата уредба.

ПДИ

**Автор:** TRANSPARENCY INTERNATIONAL - Bulgaria (16.03.2016 17:42)

СТАНОВИЩЕ на АСОЦИАЦИЯ "ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ" ПО ПРОЕКТ ЗА ЗАКОН - ЧАСТ 2

## **ОТЧЕТНОСТ**

Органът, който се създава, концентрира голям брой правомощия, които навлизат много сериозно в личната и имуществената сфера на широк кръг лица. Също така, върху дейността му се съсредоточават сериозни обществени очаквания. Големите правомощия и обществени очаквания трябва да кореспондират с адекватен механизъм на отчетност. Предвиденият ежегоден доклад до НС по нищо не се отличава от много други подобни доклади на независими органи, които са само формални. Одитът от външна институция е неясно написан, предвидено е бюджетът да възлага и плаща този одит, което създава съмнения в безпристрастността му. Последици от резултата на одита не се предвиждат.

## **ОТНЕМАНЕ НА ИМУЩЕСТВО**

Един от най-важните моменти в работата по отнемане на имущество е за обществото да бъде видимо какво се отнема и как се използва то за негово благо. Не са предвидени никакви стъпки в тази посока, а тя е изключително важна с оглед възстановяване на доверието на обществото във възможностите на държавата да вземе превес над корупцията и организираната престъпност. Отново е възприет съществуващият и до сега напълно неработещ модел с него да се разпорежда специализиран съвет на ниво заместник-министри, ръководен от Министерството на финансите.

## **ДЕЙСТВИЯТА ПО АНОНИМНИ СИГНАЛИ**

Проектът на закон прави опит да заобиколи въпроса с третирането на анонимни сигнали, като не говори за тях в прав текст. Те сякаш остават неуредени, като се говори само за „сигнали“, без да се отрази техният вид. Подобен подход, с оглед важността на тематиката, не може да бъде приветстван. Нормативният акт следва еднозначно да дава отговор на този важен за обществото въпрос. Тук следва да се обмисли дали тази формулировка няма да предположи приложението на общата уредба на АПК. Ситуация, която създава правна несигурност.

## **ОСОБЕНО ВНИМАНИЕ ЗАСЛУЖАВА**

Предлаганият закон по своята същност носи кодификационен характер, но е далече от изчерпателното уреждане на голяма част от материята, която касае. Например, фрагментарно е засегнат въпроса с разкриването на някои лобистки практики, защитата на лицето, което разобличава корупционни практики в рамките на институцията, в която работи и т.н.

Настоящото становище отразява само някои от вижданията на АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“ и не може да изчерпи всички необходими теми.

Подобен обхванат нормативен акт предполага широко обществено обсъждане, което да надхвърли формално изискваните 14 дни от закона, още повече, че, по философия и същество, представеният за обществено обсъждане проект силно се отличава от дискутираната уредба в различни формати.

**КАЛИН СЛАВОВ**

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“**

**Автор:** TRANSPARENCY INTERNATIONAL - Bulgaria (16.03.2016 17:41)

СТАНОВИЩЕ на АСОЦИАЦИЯ "ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ" ПО ПРОЕКТ ЗА ЗАКОН -  
ЧАСТ 1

**Изх. №25 / 16.03.2016 г.**

### **СТАНОВИЩЕ ПО ПРОЕКТ ЗА ЗАКОН ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА И ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО**

Законопроектът предвижда създаването на Национално бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.

## **КОНСТИТУИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНОТО БЮРО**

Според предвиденото в текста на предлагания закон, то ще се състои от четирима заместник- председатели и председател, избирани от Народното събрание с еднакъв мандат от пет години. Този начин на конституирането на органа, и то при избор с обикновено мнозинство, предполага пренасяне на влиянието на политическото мнозинство такова, каквото е то към момента на избор, в Народното събрание.

От изключителна важност за това бюро е да бъде политически неутрално и равно отдалечено от всички власти. В този смисъл, настояваме за преосмисляне на предложения начин на избор.

В предходни варианти на същия законопроект бяха предвидени различни способности на неговото конституиране – чрез специално излъчено електорално тяло или чрез потвърждаване на избора от президента. Те също имат и своите недостатъци, но съчетават волята на повече институции, включително и от различни власти.

Българската правна система познава избора на други колегиални органи чрез квотен принцип, разпределен между различни органи – КС, БНБ, СЕМ, КРС и др. Подобен подход би дал значително повече легитимност на подобен орган и би задоволил в по-пълна степен изискването за независимост към нея.

## **МАНДАТ**

Предвидено е мандатът на всички членове на Националното бюро да е еднакъв. Ако това правило се приложи, то техните мандати ще започнат по едно и също време и ще изтекат по едно и също време. Това ще доведе до прекъсване на натрупания в рамките на пет-годишен мандат опит. Възможно е, и се практикува, различна продължителност на мандатите за първия избор. Така, с изтичането на мандатите по различно време ще се осигури непрекъсната работа на Бюрото и приемственост в натрупания опит, а това предполага и по-ефективната работа на институцията. Това отново е модел, който се прилага у нас – КС, СЕМ и др.

## **СТРУКТУРА НА УПРАВЛЕНИЕ**

По отношение на вътрешната структура се предвижда членовете да бъдат разпределени, както следва: един председател и четирима заместници. Ако се приеме, че различни органи ще номинират членовете на това бюро, то не следва председателят да бъде определен още с назначаването му. Още повече, че проектът предвижда председателят да определя сферата на дейност на заместник-председателите еднолично. Аргумент в тази посока е и разбирането за колегиален орган, при което всички колеги са равни, а председателят – пръв между равни.

В този случай, удачно би било всички членове да бъдат посочени за такива от органите, които ги избират, а вече те сами помежду си да изберат председател. Така освен, че ще се спази принципът на колегиалност във формирането на органа, няма да се даде и превес, повече тежест, на някой от избиращите органи.

Следва...

## История

**Начало на обществената консултация - 02.03.2016**

**Приключване на консултацията - 16.03.2016**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---